

SXK Eskader

Turkish Delight 15-25/9 2010

Text och bilder: Marie-Louise och Bengt-Åke Andersson

Förlängd sommar

Helgen innan var vi ute med familjen på sälsafari vid Svarten, söder om Måseskär, en sista tur för i år innan det var dags att ta upp båten. Sydvästen friskade i och de växande vågorna gjorde hemresan över Karingöfjorden något gropig. Hösten var definitivt här. Det gjorde det extra ljuvligt att tre dagar senare kunna glida ner i Medelhavets 25-gradiga vatten vid hotellstranden i Bodrum och återuppta sommarvärmen. En veckas eskadersegling och tre dagars kulturrese låg framför oss. Allt planerat i minsta detalj av Gunnar och Lisbeth, för femte året i rad, denna gång till Gökovabukten. Väderprognosen visade sol och måttliga vindar för hela veckan, möjligen risk för ett moln efter helgen. En kanonvecka såg ut att vänta oss.

Resan från Sverige gick denna gång med reguljärflyg (skönt att slippa kommersen ombord på charterflyg) till Istanbul där deltagarna från Stockholm anslöt, sedan till Bodrum-Milas flygplats där de förbeställda bussarna stod redo att föra oss till Hotel Azka i västra delen av staden dit vi anlände en halvtimme senare, vid halvtiotiden. På vägen dit passerade vi den stora amfiteatern i Bodrum.

När vi fått våra rum och ätit av hotellets fina buffé kunde vi glida ner i det 25-gradiga Medelhavet och titta på den stjärnklara himlen. Tvärs över bukten låg Bodrums centrum och den vackert upplysta St Petersborgen. Åååå så skönt!

Bodrum och Turgutreis

Nästa dag tog vi en båttaxi över den vackra viken till den gamla stadskärnan. På väg mot borgen strosade vi omkring i basarområdet under skuggande vinrankor som dämpade den 33-gradiga värmen. St Petersborgen, som byggdes av korsridare ur Johanniterorden på 1400-talet, är nu ett museum i sig. Där finns också en stor samling arkeologiska fynd som plockats upp ur havet, amforor, glasföremål med mera.

I den utsökta marinan i Turgutreis, 30 minuters busstur från hotellet, låg båtarna. Till vår grupp om 54 personer fanns åtta båtar bokade. Dessa var i varierande storlek mellan 36 och 44 fot avsedda för 6-8 personer per båt. Sunsails personal höll på att göra i ordning dem vilket gav oss gott om tid att bunkra mat och dryck för hela veckan. Efter att ha besiktigt båtarna noggrant och kollat utrustningslistan var vi äntligen klara. Nu längtade vi efter att börja utforska Gökova, den 50 nm långa och 15 nm breda bukten norr om Datçahalvön.

Under morgonens skepparmöte beslutades att vi skulle följa Gökovabuktens norra sida med sikte på Çökertme. Under natten hade den välkända nordvästvinden Meltemi tagit i ordentligt ner över Egeiska havet. Den gav oss ett härligt tryck i genuan när vi stävade söderut mot inloppet till Gökova. På vägen passerade vi ett av de sällsynta grunden i området.

Det sociala experimentet

Detta var vår fjärde eskader i Medelhavet. En fråga vi ofta fått när vi berättar om dem är: Kände ni de som ni delade båt med? Nej, svarar vi då, men faktum är att det blivit väldigt lyckat samtliga gånger. Vi har haft jättetrevligt och fått nya seglarvänner. Att leva så tätt ihop med "okända" människor i en vecka kan liknas vid ett socialt experiment men vår erfarenhet är att det varit lyckat i de allra flesta av båtarna på dessa eskadrar. Det finns nog flera skäl till det: Västkustkretsens eskadrar är alltid mycket välplanerade och välorganiserade. Gunnar och Lisbeth skapar god stämning och gruppkänsla. Besättningarna är båtvana, lösningsinriktade och flexibla, med ungefär samma förväntningar på seglingen.

Seglingen

Under veckan som följde seglade vi omkring i Gökovabukten, mestadels i riktigt goda vindar och i dagsetapper på mellan 20 och 30 nm. Vi ordnade lunch på båtarna, solade och badade i det kristallklara vattnet som var cirka 25 grader varmt och åt gemensam middag på kvällarna. Några av båtarna hade turen att få se delfiner, flygfiskar och hajar. På skepparmötena som hölls varje morgon planerades dagens rutt och de som ville ankra på annat ställe meddelade det. För övrigt sköttes kontakten mellan båtarna med VHF.

Några hamnar

En av natthamnarna var Çökertme där vi la till vid bryggan till Rose Marys restaurang. Ägaren kom själv ut till oss med meny och tog upp beställning. Papegojan Jacob satt på hans axel och tittade nyfiket på. Morgonen därpå besökte vi grannhuset där det fanns mattillverkning och fick en demonstration av den turkiska dubbelknuten och lärde oss om vilka växter garnet färgats med.

Långt in i Gökovabukten, på södra sidan, letade vi oss in till Captain's Place i Digirmen Bükü, en mycket vacker plats. Här gjorde vi två vetenskapliga observationer som fördes in i loggboken; veckans högsta vattentemperatur 27°C och de enda maneter vi hittills sett i Turkiet. Enligt personalen på restaurangen var maneterna inga brännmaneter. Ett riktigt smultronställe hittade vi på ön Sedir Adasi där vi ankrade i den idylliska viken på nordvästsidan. På ön finns lämningar från antiken, bland annat en amfiteater, men mest känd är ön för Cleopatras strand. Den har en gudomligt gyllengul sand som påstås hämtad av Marcus Antonius inför ett kärleksmöte med Cleopatra. Sant eller ej men sanden kändes speciell och behaglig för huden.

Sista etappen

Sista etappen gick från Ortakent ut mot Gökovas mynning i fin bidevind. Vi rundade udden och kom ut i Egeiska havet där den pålitliga Meltemin mötte oss rakt emot. Framme i marinan i Turgutreis tankade vi båtarna och förtöjde, belättna efter en veckas härlig seglats i underbart väder, med fina vindar och utan missöden. En toppenvecka som avslutades med en god middag vid poolen på yachtklubben.

Mot Efesos

Nästa dag började den andra delen av resan. Med den kunnige guiden Arif Gündüzlü ombord på bussen började vi färden norrut mot Efesos, en av antikens största och mest betydelsefulla städer. Medan vi passerade genom det bördiga landskapet gav oss Arif massor av fakta om Turkiet, dess historia, politik, näringsliv och mycket annat. Vi passerade olivlundar, stora bomullsodlingar, persikoplantager, ruiner, en fin akvedukt, mm. Vid Bafa, Turkiets tredje största insjö, stannade vi för elvakaffe. Här var för länge sedan en vik i Egeiska havet i vilken floden Meander mynnade. Viken fylldes av sediment från floden, snördes av från havet och bildade slutligen Bafasjön.

Efesos var under mer än ett årtusende ett av Medelhavsområdets mest betydande kulturområden med som mest 250 000 innevånare. Den hade en långvarig blomstring under den joniska tiden, från 1000 f.Kr, som betydande handelsstad pga sin fina hamn. Staden var en kultplats för dyrkan av Artemis, grekernas fruktbarhetsgudinnan, åt vilken ett jättelikt marmortempel uppfördes 500 f.Kr. Lydiens kung Krösus skänkte en stor del av kolonnerna. Templet brändes 356 f.Kr av >>

Herostratos. Ett nytt och ännu ståtligare tempel uppfördes (tog 100 år att bygga) och blev ett av världens sju underverk. En ny stad anlades sydväst om tempelområdet i hellenistisk stil. Den blev under romersk tid den förnämsta staden i Mindre Asien. Enligt kristna legender ska jungfru Maria, Jesu moder, ha dött i Efesos dit hon tagit sig tillsammans med aposteln Johannes efter korsfästelsen. År 263 e.Kr plundrades staden av goterna (templet förstördes men återuppbyggdes) och gick sedan tillbaka. Från omkring 500 e.Kr. slammade hamnen i Efesos igen, och stadens ekonomiska betydelse minskade snabbt och den övergavs helt på 1400-talet. Förutom att staden förstördes varje gång en ny kultur erövrade den så har den mer eller mindre raserats av 5 stora jordbävningar, men har varje gång byggts upp igen.

Den utgrävda delen av staden utgör ett stort område, fyllt av staplade stenar, kolonner, marmorbelagda gator, romerska bågar, statyer, reliefer och mycket mer. Speciellt imponerande var den stora amfiteatern, antikens största, med plats för 25 000 åskådare och biblioteket, det tredje största, med 10 000 böcker (rullar). Från biblioteket gick en underjordisk gång till bordellen. Stadens sanitetssystem var imponerade, vattentoiletter med uppvärmda marmorsitsar, rinnande vatten och avlopp. Ner till hamnen och marknadsplatsen leder en imponerande bred gata kantad av marmorkolonner. På marknaden såldes bland annat slavar, djur, böcker, guld och silver.

Mot Istanbul

Färden gick sedan vidare mot Izmir, tidigare Smyrna, där vi tog flyget till Istanbul, en världsstad som vuxit från 4 till 15 miljoner innevånare sedan 1980-talet. Dagen därpå började med en guidad tur till två av de mest intressanta byggnadsverken i stan; Blå moskén och Topkapi-palatset. Moskén är en stor och mycket vacker byggnad. Det är den fantastiska blå mosaiken inuti byggnaden som gett den sitt namn. Palatset, som består av en mängd byggnader i skilda stilar, var Ottomanskt residens i mer än 600 år. År 1924 omvandlades

det till museum och hyser juveler, ädelstenar (bl a världens tredje största diamant), kaftaner, mattor, mm. Efter besöket gick vi för att fynda i Grand Bazaar med sina många gränder och flera tusen butiker. Vi blev varse att gränderna i basaren inte är parallella när vi plötsligt märkte att vi hade gått vilse. Efter ett par försök att hitta samma väg tillbaka lyckades vi komma rätt. Det firade vi med en kopp turkiskt kaffe och chokladmousse.

Med den fina spårvagnen åkte vi till norra delen av stan, över Gyllene Hornet på Galatabron, till hamnkvartieren i Karaköy. En kort promenad till världens näst äldsta tunnelbana, som tog oss upp för berget till Pera i Beyoğluområdet. Där finns en lång gågata, en museal spårvagn, butiker, restauranger och en marknad. Där finns också det svenska generalkonsulatet, tidigare ambassaden. Det är den äldsta svenska fastigheten i utlandet. Marken köptes 1757. Efter en stunds strosande hittade Lisa en restaurang vars terrass gav oss en förtjusande utsikt över Bosporen. Därifrån såg vi hur det mörknade i sydost. Snart kom de första blixterna och sedan störtregnet.

Luften kändes nu behagligare att andas och vi tog tunnelbanan nerför berget till fiskmarknaden (med makrillar från Norge!). Vi fortsatte till restaurangerna som hänger under Galatabron och lät oss bli inlockade på en av dem. Med utsikt över den livliga båttrafiken åt vi en utsökt fiskmiddag, som avrundning på resan.

Årets upplägg av resa, med en veckas segling följt av besöken i Efesos och Istanbul, blev mycket lyckad. Det kändes som "extra allt".

Tack Gunnar och Lisbeth för det utsökta arrangemanget och det varma engagemanget! Vi ser redan fram emot nästa års äventyr.